

Prof. Dr. S. Bedii Omay: 'Nisibis Akademisi'nde bir 'Beyt-ül Hikme' tahayyül ettim

Röportaj: Ömer Çakkal

Anadolu'nun küçük şehirlerinde üniversite kurmak da, o üniversitelerde hocalık ya da öğrencilik yapmak da zor şeyler. Ne yaparsanız, ne başarı göstermeniz ülke gündemine gelmek pek kolay değil. Lakin güzel kalpli bir adam, güzel kalpli bir kadın sabırla suladığı

topraktan filizleri yeşertebiliyor. O zaman bir şehir üniversitesi "Bu oyunda ben de varım" diye gur bir ses çıkartabiliyor. Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Serdar Bedii Omay, o güzel adamlardan biri. Sokaklarında büyüdüğü Mardin'e yıllar sonra üniversite rektörü olarak geri döndü. Dönerken heybesinde onlarca projesi, hayalleri vardı. Şimdi birer ikişer o fikirleri

hayata geçiriyor. Serdar Bedii Hoca, bu sayının röportaj konluğu.

'Haiku' adlı klasik Japon şiirinden tercümele yaptım

Nerede doğdunuz, bize biraz çocukluğunuzu, anne-babanızı, kardeşlerinizi, mahalle arkadaşlarınızı anlatabilir misiniz?

Mardinli bir memur ailesinin çocuğu olarak Ankara'da doğdum. Babam su-
bay, annem İngilizce öğretmeni idi. Evi-
miz, babamın ve annemin özellikle me-
raklı oldukları İslami ilimler, edebiyat ve
tarih sohbetlerinin yapıldığı bir medre-
se gibiydi. Kıymetli dostlarıyla gece
geç saatlere kadar süren doyumsuz
sohbet ve okumaların tadı hala dama-
ğımdadır. Ben de, kardeşim de böyle
bir kültür ortamında büyüdük. Karde-
şim ilahiyat okudu; arkadaşlarımız da
hep tefekkür ve zihni tekâmül peşinde
olan insanlar oldu. O arkadaşlardan en
güzeli de şimdi eşim.

İlk ne zaman evden ayrıldınız? Nere- lerde eğitim aldınız?

İlkokulu bitirdikten sonra hep leyli oku-
dum. Babam gelişmemiz için gerekli
görüyordu. Ankara Anadolu Lisesi'nde
ortaokulu, Ankara Fen Lisesi'nde liseyi,
Hacettepe Tıp Fakültesi'nde tıbbiyeyi
okudum. Dâhiliye ihtisasını Ege Tıp
Fakültesi'nde yaptım.

Japonya seyrüseferiniz nasıl gelişt- ti? Ne yaptınız oralarda, neler gördü- nüz, neler yaşadınız?

Muhakkak akademik gelişimimde yurt-
dışı tecrübesinin önemli olduğunu düşün-
üyorum. Tasavvufa ve mistik felsefelere
duyduğum ilgi sebebiyle, kendimi zen-
ginleştirmek için Uzak Doğu'yu seçtim.
Hematoloji bilimi de atom bombası acı
tecrübeleri sebebiyle çok gelişmiş du-
rumdaydı. Orada hematolojik moleküler
biyoloji, hücre tedavileri, kök hücre bi-
yolojisi üzerine çalıştım, Ph. D. aldım ve
klinik hematoloji ihtisası yaptım. Tabii ki,
mistik Budist felsefe üzerine araştırmalar
yaparak çeşitli Budist manastırları ziya-
ret ettim. 'Haiku' adı verilen klasik Japon
şiirine ilgi duydum ve tercüme yaptım.

Tıp, kapsayıcı bir bilim; ne felsefeden, ne edebiyattan, ne de güncelden kopabilir

**Bize biraz Serdar Bedii Hoca'yı anla-
tır mısınız? Sert, korkutucu bir miza-
cınız yok gibi. Nasıl bir hocasınız,**

öğrencilerinizle diyaloglarınız nasıl?

Mizaha, Aristo'nun tanımıyla hayatın
içindeki ironi ve gülmeceye ilgi duyuy-
yorum ve hoca-öğrenci ilişkilerinde yar-
arlanıyorum. 'Bilinçli ihmalkârlık' konu-
sunda müsamaham maalesef düşük,
bu da bazen asistan ve öğrencilerimle
aramda soruna sebep olabiliyor.

Trabzon'da, KTÜ'deki derslerinizde sinema, edebiyat, din gibi pek çok unsur hakkında alıntı yaptığınız söy- leniyor. Tıp eğitiminin ufkunun nasıl olması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Hekim ile hakîm kelimeleri hem ontolo-
jik hem etimolojik olarak akraba kelime-
ler. Meslek yaşamında da bu akrabalık
devam etmeli. Tıp, kapsayıcı bir bilim; ne
felsefeden, edebiyattan, ne de güncel-
den kopabilir. Farklı entelektüel kat-
manlarda hastalarıyla hekim nasıl ileti-
şim kuracak? Tedavide nasıl başarılı
olacak? Hepimiz biliyoruz ki, hekimli-
ğin reçete yazmakla bir ilgisi yok. Tıp
eğitimi daha kapsayıcı bir şekle getir-
meliyiz. Kendi adıma bugünümüzden
hiç memnun değilim.

Ekşisözlük'ten bir yorum: "Dâhiliye sözlüsünde kimseyi geçirmemesiyle ün yapmıştı. Hematolojiden sözlüye girdiği için anemi, lösemi v.s. tarzın- da sorularla karşılaşmayı bekleyen zavallı öğrenciye Krebs döngüsünü sorup dumura uğratma yeteneğine sahipti kendisi." Öğrencileriniz için "zor" bir hoca mısınız?

Haklısınız, öğrencilerim için maalesef
zor bir hocayım. Bunda da tıp bilgisine
bakış tarzımdaki farklılık yatıyor. Tıbbi
ezber bilgisi olarak değil, hazmedilmiş
bir idrak hulâsası olarak görüyorum.
Temel tıp bilimlerini ve kliniği birbirin-
den tefrik etmek mümkün değil.

**21 Eylül 2008 günkü köşe yazısında
sizden çok sevgili bir dost olarak
söz eden Zaman Gazetesi Yazarı Hil-
mi Yavuz'un sözlerine kulak verelim:
"Serdar, gerçek bir entelektüeldir.
Rahmetli Cemil Meriç Hoca'nın deyi-**

**Tereddiye uğrayan
medeniyetimizin başladığı
yerde, Nisibis Akademisinde
bir 'Beyt-ul Hikme' olarak
tahayyül ettim. Çok dinli ve
çok dilli şehrimizin ve
bölgemizin parlamasına
medar olacak projeler ve
planlarla dopdolu bir
haldeyim ve beni
uyutmuyorlar. Mezopotamya
kadim tıp geleneğinin
modern yöntemlerle
canlandırılması ve alternatif
tıp enstitüsü. Filoloji, teoloji,
felsefe, Doğu Hıristiyanlığı
fakülteleri. Tercüme
geleniğinin canlandığı ve
kadim klasiklerin günümüze
aktarıldığı bir tercüme okulu
projesi ve daha neler neler...
Bir ikisini başarabilirsem
Yüce Rabbimizden daha ne
isterim ki...**

**şiiyle 'geniş tecessüsü', onu hekimli-
ğin dışında birçok alanda, değme
aydına taş çıkarttıracak kertede bilgi
ve fikir sahibi kılmıştır. Serdar'la
edebiyat, teoloji, tarih, felsefe, hatta
mimari konularını rahatlıkla konuşa-
bilir; onun sınırsız bir tevazu ile öne
sürdüğü görüşlere şaşırarak hayran
kalabilirsiniz..." Edebiyat, teoloji, ta-
rih, felsefe, mimari alanındaki bu bi-**

Bilge Köyü katliamı gibi olayların önlenmesi noktasında zihinlerin ve ruhların terbiyesi ve tekâmülü dışında bir yol yok. Bölgedeki şiddetin arkasında karmaşık bir tarihi ve sosyolojik bir süreç var. Üniversitemizin sitesinde yayımladığımız ilk inceleme raporunun okumanızı öneririm. Kanaat önderleri, koruculuk sistemi, Tanzimat fermanına kadar giden meseleler var.

rikiminiz hangi pınarlardan, hangi okumalardan besleniyor?

Hilmi Hoca çok sevdiğim bir mütefekkir, münevver ve sevgili bir dostum. Hakikaten sohbetârâ bu insanla musahabe bir doyumsuz lezzettir. Tabii ki biz ona yetişemeyiz, ama okuma temrinlerimize mehzaz teşkil edebilir.

Çok dinli ve çok dilli şehrimizin parlamasına medar olacak planlarla dopdoluyum

Mardin ve üniversite... Trabzon'dan rektörlük için memleketiniz Mardin'e giderken kafanızda ne gibi hayaller, ne gibi projeler vardı? Anlatabilir misiniz?

Mardin, kendi memleketim olduğu için söylemiyorum ama medeniyetlerin hulasası olan bir merkez şehirdir. Uzun yıllardır hayal ettiğim bir sosyal bilimler üniversitesinin bir küçük numunesini kurabilmek için göreve talip oldum. Terreddiye uğrayan medeniyetimizin başladığı yerde, 'Nisibis Akademisi'nde bir 'Beyt-ül Hikme' tahayyül ettim. Çok dinli ve çok dilli şehrimizin ve bölgemizin parlamasına medar olacak projeler ve planlarla dopdolu bir haldeyim ve beni uyutmuyorlar. Mezopotamya kadim tıp geleneğinin modern yöntemlerle canlandırılması ve alternatif tıp enstitüsü. Filoloji, teoloji, felsefe, Doğu Hıristiyanlığı fakülteleri. Tercüme geleneğinin canlandığı ve kadim klasiklerin günümüze aktarıldığı bir tercüme okulu projesi ve daha neler neler... Bir ikisini başarabilirsem Yüce Rabbimizden daha ne isterim ki...

Artuklu Üniversitesi'nin kuruluş çalışmaları hangi tarihe kadar uzanıyor? Kuruluşu öncesi komşu kentlere bağlı fakülteler, enstitüler şeklinde bir çalışma var mıydı? Kuruluşta ne gibi sıkıntılar yaşadınız, yaşıyorsunuz?

Mardinliler olarak maalesef 30-40 yıldır şehrimizde üniversitemizin kurulması için uğraşıyorduk. 1925'e kadar 13 medresenin olduğu bir şehir. Klasik çağın çok büyük âlimleri yetişmiş. Ne yazık ki iki yüksekokulla başladık. Elimizde başka hiçbir şey yoktu. Çok sıkıntılı ve sancılı bir kuruluş süreci yaşadık, yaşıyoruz. Ülkemizde mevzuat hazretlerinin bu kadar kullanışsız ve iş yapmaya mani tarzda olduğunu, üst yönetici oluncaya kadar bu derece bilmiyordum. Çok şükür inşaatlara başlayabildik. İlk fakülte öğrencilerimizi mimarlık ve edebiyat fakültelerine bu sene alıyoruz.

Tabularla işi olmayan bir üniversiteyiz

İslam âlimi İbn-i Teymiyye'nin ünlü "cihat" fetvası 700 yıl sonra Mardin'de tartışıldı. Toplantının açılış konuşmasını da bizzat siz yaptınız. Böylesine her açıdan riskli bir konuda inisiyatif almaktaki amacınız neydi? Toplantıdan ne gibi sonuçlar çıktı?

Bu meşhur fetva Mardin fetvası olarak biliniyor ve ulema arasında ciddi tartışmalara sebep oluyordu. Geldiğimiz modern dönemde 'dâr' anlayışında önemli değişiklikler meydana gelmişti. Fetvanın verildiği yerde tekrar tartışılması bence son derece doğal ve bizim üniversite vizyonumuzla uyumluydu. Toplantıda dünyanın birçok İslam ülkesinden konusunda uzman âlimler tartışmalar yaptılar ve bir sonuç bildirgesi yayımlandı. Alanına katkıda bulunan bir toplantı olduğu kanaatindeyim.

Cihat fetvasının tartışıldığı 'Barış Diyarı Mardin' konferansı, "Said Nursi ve Cumhuriyet, Bir Binbir Gece Masalı" adlı konferans gibi etkinlikler Artuklu Üniversitesi'nin adını ülkemiz sınırlarının ötesine taşıdı. Bu tür etkinliklerin devamı gelecek mi, ajandanızda ne gibi etkinlikler var?

Evet, tabularla işi olmayan, yerelden ev-

rensele, evrenselden yerele bakan bir üniversiteyiz. Bizi izlemeye devam ediniz.

23 Eylül 2009 günü Hürriyet'teki köşesinde, Mardin'i yukarı Mezopotamya'nın kültür ve uygarlık merkezi yapmayı ve Artuklu Üniversitesi'ni bu ideale uygun biçimde var etmeyi tasarladığınızı yazan Cengiz Çandar, Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un Nusaybin'e yaptığı ziyarete atıfta bulunup şöyle dedi: "Nusaybin, Ankara'daki medya şeflerinin Genelkurmay Başkanı'nın peşine düşüp sınır karakollarında söylev dinledikleri mekân olmaktan çıkıp Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Serdar Bedii Omay'ın "Nisibis vizyonu"nu anlamaya gidilen bir yer haline dönüştüğü vakit, Türkiye geleceğe yönelik en keskin virajı dönmüş olacaktır." Siz bu görüşlere ne dersiniz?

Tamamen katılıyorum. Huzurun anahatları, ilim ve irfan yolunda olmaktadır. Mardin'de gayem budur.

Şarkiyat Enstitüsü'ne yönelik fikirleriniz vardı. YÖK'ten çıkan "Yaşayan Diller Enstitüsü" kararının ardından üniversiteniz bünyesinde Kürt Dili ve Edebiyatı ile Süryani Dili ve Edebiyatı Bölümlerini kurdunuz. Bu bölümlerde eğitim-öğretim başladı mı? Mevcut durum ve sorunlar neler?

Kürt dilinde ilk okutmanlık kursunu yaptık. Bu sonbaharda ilk yüksek lisans öğrencilerini alacağız. Henüz Süryani dili bölümünde eğitime başlamadık. Ön şartlı ideolojik saplantılar, şiddet ve siyaset sarmalındaki bu özel lisana zarar veriyor. Bazı problemler yaşıyoruz ama burada açmak istemiyorum.

Peki. Mardin Üniversitesi, ülke gündeminden bir türlü kalkmayan ve kimilerince Kürt meselesi, kimilerince PKK meselesi diye adlandırılan konuda sorunun çözümünde nasıl bir katkıda bulunabilir?

Sosyal bilimler alanının metotlarıyla çalışarak ürettiği ilmi çözümler, huzura ve barışa katkı sağlayacak şekilde yönetici erk tarafından ve diğer toplumsal güçler tarafından faydalanabilir.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun başkanlığında toplanan İkinci Büyükelçiler Konferansı Değerlendirme Toplantısı 9-10 Ocak tarihlerinde Mardin'de gerçekleştirildi. Bu türden toplantıları genelde Ankara'da yapan Bakanlığın bu tercihini siz nasıl değerlendirdiniz?

Üniversitemizin ortaya koyduğu vizyon ile Sayın Ahmet Davutoğlu'nun getirdiği öneriler arasında ortak noktalar var ve Mardin tüm özellikleriyle Ortadoğu'daki çözümlere ışık tutuyor.

"Kürdoloji Enstitüsü" talebinizi şiddetle eleştiren Yeniçağ Yazarı Behiç Kılıç, 10 Nisan 2010 tarihli yazısında sizi sert bir dille eleştirerek, "Mardin'e Truva atı gibi üniversite" ifadesini kullandı. Bu görüşe yanıtınız ne olur?

Kendisine teessüflerimi iletiyorum. Artuklu Türk Beyliği tarihini okumaya davet ediyorum.

Bilge Köyü katliamının arkasında Tanzimat fermanına kadar giden meseleler var

Bilge Köyü katliamı ile ilgili sorulan, "Şiddet nasıl önlenecek?" sorusuna verdiğiniz iddia edilen, "Sevgiyle, muhabbetle, ilimle irfanla" yanıtına burada bir parantez açmak isterim. Filmi biraz daha geriye sarabilir miyiz? Bu türden büyük, bu türden beklenmedik, bu türden korkunç bir katliam nasıl gerçekleşebildi Mardin'de? İkinci sorumu, yukarıdaki cümlelerinizi açmanıza vesile olsun diye yönelteyim: Şiddet nasıl sona erecek?

Zihinlerin ve ruhların terbiyesi ve tekâmülü dışında bir yol yok. Bölgedeki şiddetin arkasında karmaşık bir tarihi ve sosyolojik bir süreç var. Üniversitemizin sitesinde yayımladığımız ilk inceleme raporunun okumanızı öneririm. Kanaat önerileri, koruculuk sistemi, Tanzimat fermanına kadar giden meseleler var.

İzin verirseniz buradan itibaren size sıralı bir şekilde bazı kısa sorular soracağım. Buradan Omay Hocanın hasta, hastalık, hastane ve sağlık algısına bir seyrüsefer yapabilmeyi murat ediyorum. Şimdi, hastalandığınızda ilk ne yaparsınız? Dua mı edersiniz, hemen doktora mı gidersiniz, yoksa evdeki bitkiler, meyve/sebze mi yönelirsiniz?

Dua ederim, beni aşıyorsa uzmanına danışırım.

Klasik tıbbın dışında alternatif tedavilerle hiç tanıştınız mı? Ya 'kocakarı ilaçları'yla?

Hematoloji-onkoloji alanım olduğu için, bu tür birçok karışımla karşılaştım. Japonya'da bu karışımları bilimsel alanda analiz etmeyi de öğrendim. Alternatif tıp metotlarının önyargısız incelenmesi gerektiği kanaatindeyim.

Yakınlarınızdan kaybettikleriniz oldu mu?

Evet, yakınlarımı kaybettim.

Bu ölümleri nasıl karşıladınız; teslim mi oldunuz, isyan mı ettiniz, sükûnetle mi karşıladınız?

Sükûnetle karşıladım.

Psikoloji hastalarını sanki arafta, uykuda, dünya ile öte âlem arasındaki varlıklar olarak görür kimileri. Sizin bu noktada düşünceniz ne?

Hem fizik, hem metafizik boyutları olduğuna inanıyorum.

Sağlıklı olabilmek, ruhen ve bedenen kaliteli bir yaşam sürebilmektir

İzinizle biraz da toplumdaki sağlık ve tıp algısı üzerine konuşmak istiyorum sizinle. Şimdi 21. yüzyılda tıp, sağlık, sağlıklı olmak nedir sizin için?

Üniversite, etimolojik anlamıyla ilim üreten, metafizik insani ve sosyal boyutu ihmal etmeyen bir misyon ve vizyona sahip olmalı. Kendi cemiyetinin, geleneklerinin ve inançlarının farkında olmalı. Hayali fantezilerle uğraşmamalı.

Bence sağlıklı olabilmek, ruhen ve bedenen kaliteli bir yaşam sürebilmektir.

Sağlık aslında "iyilik hali" derler ya hani; sizce doktorlar karşlarına gelenin tamir edilecek bir motor dışı değil de insan olduğunu ayır edebiliyor; onun ruhunu ve moralini de tamir etmeye odaklanabiliyorlar mı?

Ne yazık ki hayır. Bence bu durum, Batı tıbbının maddeci yaklaşımının sonucu.

Hükümetin sağlık politikalarını nasıl buluyorsunuz? Bu dönemin bir analizini yapabilir misiniz?

Önemli başarılarla ulaşıldı. Ama tıp fakülteleri ve devlet hastaneleri entegrasyonu hala sağlanabilmiş değil. Herhalde önümüzdeki önemli sorun bu.

Geçen sayıda SD'ye röportaj veren Prof. Dr. Şaban Şimşek, "Hastane açmakla, kalori hesabı yapmakla sağlık meselesi çözülemez." demişti. Bu görüşe siz ne dersiniz?

Asli mesele olmamakla beraber bu da konunun bir parçası.

Devlet hastanelerini "soğuk" bulan

görüŖte haklılık var mı, özel sağlık kuruluŖlarındaki güler yüzlülük sizce sahici mi?

Tabii ki haklılık var. Ama sahici olmasa da güler yüzlülük iyidir.

Sağlık üzerine düŖünen beyinler arasında özel hastanelerin artmasıyla birlikte "hastalığın adeta bir mal haline gelmesi" ile ilgili bir tartıŖma da var. Siz bu konuda ne düŖünüyorsunuz?

Geldiğimiz kapitalist post modern dönemde kaçınılmaz sonuç. Nehri tersine akıtamazsınız.

Mardin özelinde konuşacak olursak Mardin'de sağlık algısı üzerine neler söyleyebilirsiniz? Koruyucu sağlık gibi bir uygulamanın Mardin'de karşılığı var mı, ne derece?

Koruyucu sağlık anlayışı Mardin'de oturmuŖ değil. Kültürel seviyesinin yükselmesiyle bu da geliŖecek.

Alzheimer örneğinde olduğu gibi eskiden yaŖamın doğal bir parçası olarak kabul edilen kimi belirtiler bugün hastalık olarak görölüyor ve tedavi edilmeye çalıŖılıyor. Sağlık kavramının sınırlarının geniŖlemesi neredeyse herkesi hasta tanımına sokmaya baŖladı sanki. Sizce bu gidıŖat doğru mu?

Bu süreç doğru değil. Tabii biyolojik süreçleri kabul etmek, biyolojik felsefe açısından da tıp eğitim ve sistemine hedefler koymak gerek.

Eskiden biri ölünce "Eceliyle öldü" denirdi. Ŗimdi bu lafı hiç duyamaz olduk. Ölenlerin ardından bilinçaltımızda "Tıp yaŖatamadı mı demek" istiyoruz aslında? Ne dersiniz, Azrail'i yok mu sayıyoruz?

Aynen öyle. Ruhlar ve zihinlerde artık vakum var.

Üniversite kendi cemiyetinin, geleneklerinin ve inançlarının farkında olmalı

İzin verirseniz "üniversite" kavramına değinmek istiyorum. Kavram olarak üniversitenin dün, bugün ve yarınına bakarsak neler söylemek istersiniz? Üniversite günümüzde ve gelecekte ölkemiz adına hangi misyon ve vizyona sahip olmalıdır?

Etimolojik anlamıyla ilim üreten, metafizik insani ve sosyal boyutu ihmal etmeyen bir misyon ve vizyona sahip olmalı. Kendi cemiyetinin, geleneklerinin ve inançlarının farkında olmalı. Hayali fantazilerle uğraŖmamalı.

Rektörlük öncesi çalıŖmalarınızda bugün için üniversiteniz ve genelde Türkiye üniversiteleri için hangi sorunları ilk beŖ içine koyuyorsunuz?

1. Tarihi ve gelenekleriyle kavgalı, Ŗizofrenik bir yapı.
2. Modern medeniyeti Ŗekli algılama, ruhuna nüfuz edememe.
3. Diploma üretme fabrikası olara görme.
4. İlim yerine, maaŖ alabileceği bir sertifikasyon programı açma.
5. Yerel-evrensel dengesini kuramama.

Üniversite, özerklik ve özgürlük kavramlarını birlikte değerlendirmenizi istersek neler söylemek istersiniz?

Özgürlük ve özerklik üniversite için şarttır.

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Yasası uzun yıllardır ölkede gündeminde yer tutuyor. AB ölkelerinin çoğu konuyla

ilgili yasalarını güncellemeyi başarmıŖken AB adayı bir ölkede olarak biz henüz bir güncelleme yapamadık. Yeni bir yüksek öğretim kanununun olmazsa olmazları neler olmalı? Dal (sağlık bilimleri vd.) üniversiteleri, üniversitelerde birimsel özerklik (anabilim dallarının kendi bütçelerine sahip olması vd.), rektör ve dekanların göreve gelme Ŗekli (seçim, mütevelli heyeti ataması vd.) konularında yeni yasa neleri içermeli?

AB süreci, Bologna süreci ve diğer uyum parametreleri bizde de behemehâl uygulama aŖamalarına girmeli. Tedrici bir Ŗekilde uygulanmalı. Her üniversitede birbirine benzer fakültelerin yerine, tematik, ihtisas üniversiteleri olmalıdır. Bütçeler rantabl kullanılmalı.

Ölkemizdeki vakıf üniversiteleri hakkında görüşünüz nedir? Gerçek bir vakıf üniversitesi nasıl olmalıdır? Bu kurumlardaki "kâr amacı" kavramına nasıl bakılmalıdır?

Vakıf üniversitesi vakıf gibi, özel 'kâr' amaçlı üniversite de neyse o olmalı. Takıyeye gerek yok.

Ölkemizde üniversite öğretimi çağında büyük bir genç nüfus var. Yeni üniversitelere olan ihtiyaç çok açık. Mevcut üniversitelerin kontenjanlarını artırması ihtiyaç açısından gerekli olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte madalyonun diğer yüzünde kalite sorunu var. Yeni üniversiteler ve kontenjan artırılması ile eğitim/öğretim kalitesi arasındaki denge için sizce neler yapılmalıdır?

Teenni ve suhuletten başka yol yok. Kaliteden taviz en kötüsüdür.

Yüksek öğretimde kalite kavramına nasıl bakıyorsunuz? Sizce üniversite

teler için en önemli kalite ölçütleri neler olmalıdır?

Evrensel ve yerel kalite standartlarımızın oluşması için çalışmamız ve çitayı yüksek tutmamız lazım. Sırf olsun diye yapmak, kemiyette çoğalmak neye yarar ki.

Üniversitelerimizde akademik unvan enflasyonu var

Ülkemizde fen ve sosyal bilimler alanındaki araştırmalar konusunda görüşlerinizi almak istiyoruz. Araştırma sayısındaki artış sitasyonla paralel gitmiyor. Ayrıca mevcut araştırmalar, ülke sorunlarını çözme ve kaynak/katma değer yaratma noktasında olumlu yönlere genelde sahip değil. Kaliteli araştırmaların sayısını artırmak, araştırmaların önündeki engelleri kaldırmak, sorun çözen ve katma değer üreten araştırmaların sayısının artması için neler yapılabilir?

Burada mesele, sizin koyduğunuz ya da standartları meselesi değil. Kişinin hakikaten ilim adamı olması ile ilgili zihniyet yapısı. Kalpte başka tahassüsler, başka hassasiyetler, metafizik öğeler yerleşmişse ancak keyfiyette çoğalma beklenebilir. İsteddiğiniz kadar şu ölçüt bu ölçüt diye çırpının.

Üniversitede araştırma kadrosuna atanacakların seçimi konusunda önerileriniz nelerdir? Merkezi sınava bakış açınız nedir?

Merkezi sınav ve sonrası mülakat en uygun çözüm olarak görünüyor bana.

Akademik kariyerin her basamağını aynı üniversitede almak fikrine bakış açınız nedir (Uzmanlık veya doktorasını aldığı üniversiteye kariyere kalmak)?

Buna 'in breeding' adı veriliyor. Akademiye bence en önemli sorun.

Üniversitelerimizde akademik unvanların verilmesi ölçütleri konusunda görüşleriniz nelerdir?

Bir unvan enflasyonu var. Adam gibi doktoradır asıl olan. Profesörlük bir idari kadro olarak verilebilir. Yardımcı doçentlik tam bir gereksizlik. Doçentlik de adam gibi olursa, bayağı bir iyileşme beklenebilir.

Üniversitede eğitim ve öğretimin ve hizmetlerin akreditasyonu için görüşlerinizi alabilir miyiz?

Evrensel standartları var bu işin. Ulusal bağımsız çalışan bir akreditasyon sistemi, çok iyi iç denetim sağlayabilir.

Üniversitede finansman konusu konusunda görüşleriniz nelerdir? Devlet bütçesi desteği, öğrenci ödentileri ve döner sermaye ve teknopark gelirleri dışında başka gelir kaynakları geliştirilebilir mi? Devlet bütçesinden destek almanın kriterlerini belirlemede üniversiteler arasında farklılık olmalı mı? Almanya örneğinde olduğu gibi belli ölçütlere göre seçilen bazı üniversitelere daha büyük destek sağlama fikrine nasıl bakıyorsunuz?

Bu merkezi bir planlama ile olabilir. Ben sıcak bakarım. Belli spesifik fonksiyonların beklendiği üniversiteler özel finansman sistemine sahip olabilir.

Öğretim üyeliğinin ülkemizdeki bugünkü konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Mevcut ücretlendirme politikası öğretim üyeliğine özendirme noktasındaki olumsuz etki yaptığını biliyoruz; öğretim üyelerinin gelirleri nasıl artırılabilir?

Ben bu üretime göre öğretim üyelerinin ücretlerinin fazla bile olduğunu düşünüyorum.

Tam Gün Yasasının iptaline karşıyım

Gündemde olan "Tam Gün" Yasasının iptali hakkında görüşünüz nedir? Sizce tıp mensubu ve diğer öğretim üyeleri mesai sonrasında ikinci bir işte çalışabilirler mi? Bu konuda gelişmiş ülke örnekleri nasıl? Ülkemizde öğretim üyesi maaşlarının gerçekten yetersiz olması sorunu bugünkü bütçe imkânlarıyla çözülebilir mi?

Tam Gün Yasasının iptaline karşıyım. Üniversite öğretim üyelerinin asli fonksiyonu yerine bir tür unvan ticareti yapmaları bana ters geliyor. Ek gelir için

daha etik yollar bulunmalıdır.

Tıp Fakültesi eğitim düzeyi, tıp öğrencileri kontenjanı, tıp dışı sağlık mesleklerinin durumu, üniversite hastanesinin sistemdeki yeri ve Türk sağlık sistemine üniversitenin katkısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tıp fakültesi eğitim düzeyimiz belli başlı birkaç fakülte dışında maalesef yetersiz. Çok fazla üniversite affı çıkarılıyor, öğrencilerin motivasyonu düşük. Tıp dışı sağlık meslekleri de parlak durumda değil. Üniversite hastanesi bir tür 'enlarged memorial hospital-genişletilmiş devlet hastanesi' halinde ne yazık ki. Bir tür üniversite hastanesi merkezli, afile devlet hastaneleri sistemi oluşarak, sürekli meslek içi eğitim devam etmeli, ihtisasları sadece üniversite hastaneleri vermeli.